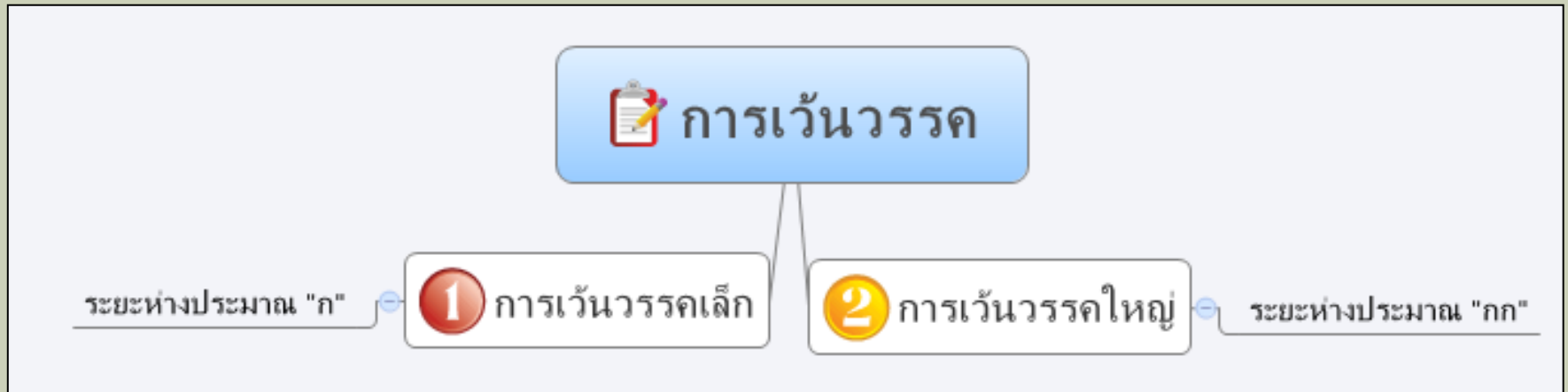

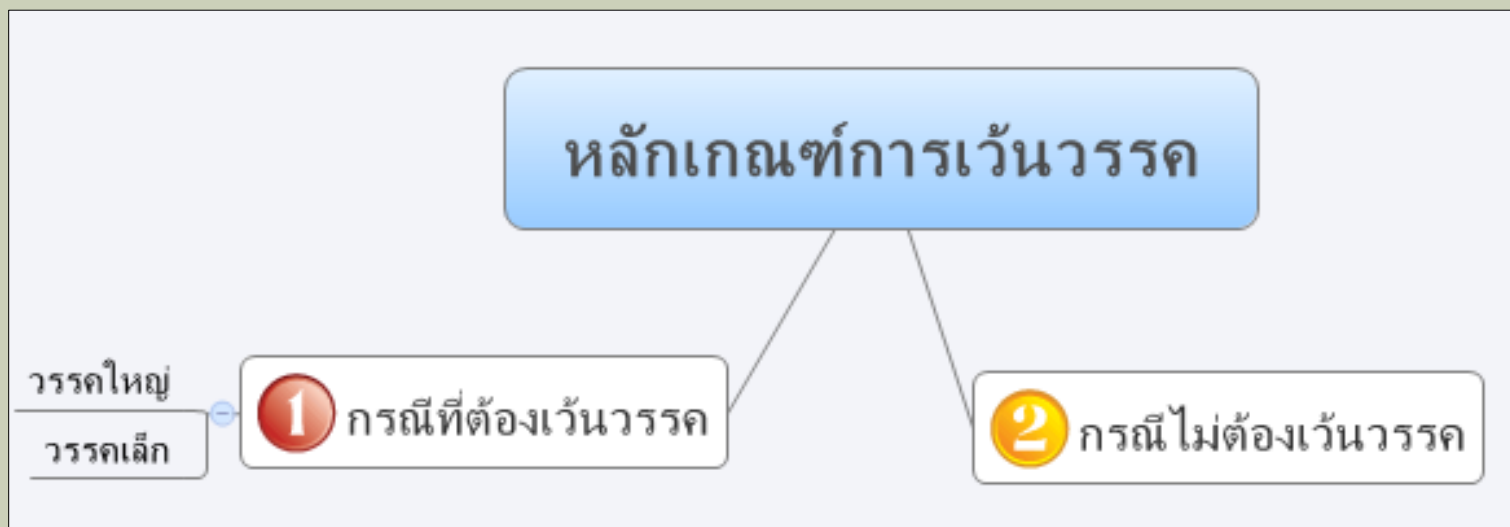
หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

การเว้นวรรค

- วรรค คือ คำ ข้อความ หรือประโยคหนึ่ง ๆ
- การเว้นวรรค หมายถึง การเว้นช่องว่างระหว่างวรรค

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

1. การเว้นวรรคใหญ่

- เมื่อจบข้อความแต่ละประโยค

ตัวอย่าง

- (1) นั่งให้เรียบร้อย __ อย่าไขว่ห้าง
- (2) ความเจริญเป็นผลมาจากวิทยาการ __ บ้านเมืองจะเจริญหรือเสื่อมก็เนื่องด้วย
วิทยาการ

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2. การเว้นวรรคเล็ก

2.1 หน้าคำสันธาน ระหว่างประโยคย่อยเชื่อมกับประโยคอื่น ๆ

ตัวอย่าง

- (1) นายแดงอยู่ที่บ้านคุณพ่อของเขาที่ปากน้ำโพ[^]แต่พี่ชายของเขาอยู่ที่บ้านซื้อใหม่ในกรุงเทพฯ
- (2) พุทธกับไสย[^]แม้ต่างกันเป็นคนละด้าน[^]แต่ก็ไม่ใช่สิ่งขัดแย้งกันในความเชื่อถือของคนชั้นสามัญทั่วไป

แต่ถ้าเป็นคำ หรือวลี หรือประโยคสั้นให้เขียนติดกัน เช่น

- (1) ฉันและเธอไปโรงเรียน (คำ)
- (2) เขาอยากได้ดีแต่เขาก็ไม่ได้ดี

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.2 ระหว่างชื่อกับนามสกุล

ตัวอย่าง

นายประจักษ์ [^]แสนไธสง

2.3 หลังคำพระนามพระบรมวงศานุวงศ์ พระนาม และฐานันดรศักดิ์

ตัวอย่าง

(1) สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ [^]กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

(2) สมเด็จฯ [^]เจ้าฟ้าจตุรนต์รัศมี [^]กรมพระจักรพรรดิพงศ์

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.4 ระหว่างชื่อบริษัท ธนาคาร ฯลฯ กับคำ “จำกัด” ที่อยู่ท้ายชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มั่นคง[^]จำกัด
- (2) ธนาคารทหารไทย[^]จำกัด

2.5 ระหว่างคำ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” และ “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” กับชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) ห้างหุ้นส่วนจำกัด[^]วีรสิน
- (2) ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามัญนิติบุคคล[^]ปัญญากิจ

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.6 ระหว่างชื่อสถานที่ต่าง ๆ

ตัวอย่าง

ราชบัณฑิตยสถาน[^]ในพระบรมมหาราชวัง[^]ถนนหน้าพระลาน[^]แขวงพระบรมมหาราชวัง[^]เขต
พระนคร[^]กรุงเทพมหานคร

2.7 ระหว่างคำนำหน้านามแต่ละชนิด

ตัวอย่าง

ศาสตราจารย์[^]นายแพทย์[^]หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ หรือ
ศ.[^]นพ.[^]ม.ล.เกษตร สนิทวงศ์

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.8 ระหว่างยศกับชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) จอมพล[^]ป. พิบูลสงคราม
- (2) พลเรือเอก[^]สงัด ชลออยู่ หรือ พล.ร.อ.[^]สงัด ชลออยู่
- (3) ร้อยโทหญิง[^]สุชาดา ทำความดี

2.9 ระหว่างกลุ่มอักษรย่อ

ตัวอย่าง

นายเสริม วิจิฉัยกุล ป.จ.[^]ม.ป.ช.[^]ม.ว.ม.

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.8 ระหว่างยศกับชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) จอมพล[^]ป. พิบูลสงคราม
- (2) พลเรือเอก[^]สงัด ชลออยู่ หรือ พล.ร.อ.[^]สงัด ชลออยู่
- (3) ร้อยโทหญิง[^]สุชาดา ทำความดี

2.9 ระหว่างกลุ่มอักษรย่อ

ตัวอย่าง

นายเสริม วิจิฉัยกุล ป.จ.[^]ม.ป.ช.[^]ม.ว.ม.

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.10 ระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข

ตัวอย่าง

เขาเลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้านตั้ง 10 ตัว

2.11 ระหว่างวันกับเวลา

2.12 หลังข้อความที่เป็นหน่วยมาตราต่าง ๆ กับข้อความที่ตามมา

ตัวอย่าง

โต๊ะประชุมแต่ละตัวมีขนาดกว้าง 0.80 เมตร ยาว 1.60 เมตร สูง 0.60 เมตร

2.13 ระหว่างตัวหนังสือไทยกับตัวหนังสือภาษาอื่น

ตัวอย่าง

ข้าวเย็นเหนือเป็นชื่อไม้เถาชนิด Smilax china L. ในวงศ์ Smilacaceae เหง้าใช้ทำยาได้

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.14 ระหว่างรายการต่าง ๆ เพื่อแยกรายการแต่ละรายการ ทั้งที่เป็นข้อความ และกลุ่มตัวเลข

ตัวอย่าง

- (1) คีล สมาธิ ปัญญา สามอย่างนี้เรียกว่า ไตรสิกขา
- (2) เลือกข้อความที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวจากข้อ ก ข ค ง
- (3) 15 13 11 9 7 5 3 1 ต่างก็เป็นจำนวนเลขคี่

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.15 ระหว่างเครื่องหมายต่าง ๆ

- 1) **ด้านหน้าและหลัง** ไปยาลใหญ่ ไหมยมก เสมอภาคหรือเท่ากับ ทวิภาค วิภังค์ภาค และเครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางภาษา (มิใช่เครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางคณิตศาสตร์)
- 2) **ด้านหน้า** เครื่องหมายอัฒประกาศเปิดและวงเล็บเปิด
- 3) **ด้านหลัง** เครื่องหมาย จุลภาค อัฒภาค ไปยาลน้อย อัฒประกาศปิด และวงเล็บปิด

ตัวอย่าง

- (1) เขาเจริญพุทธคุณว่า อิติปิ โส ฯลฯ ภควาติ
- (2) วันหนึ่ง ๆ เขาทำอะไรบ้าง
- (3) อเปหิ = อป + เอหิ
- (4) กฤษณา : กฤษณาสอนน้อง แบบเรียนกวีนิพนธ์
- (5) โอ้ย ! มาไม่ทันรถอีกแล้ว
- (6) มนุษย์ได้สร้างโลภะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลง) ให้แก่ตัวเองทั้งสิ้น

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.16 หลังข้อความที่เป็นหัวข้อ

ตัวอย่าง

วิเคราะห์กลวิธีดำเนินเรื่อง ในการวิเคราะห์กลวิธีดำเนินเรื่องจำเป็นต้องเข้าใจศิลปะการอ่านหรือกติกาของนักอ่าน นักอ่านต้องพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับสัญญาณของการแต่งหนังสือ

2.17 ทั้งข้างหน้าและข้างหลังคำ ณ ธ

ตัวอย่าง

- (1) การนำสัตว์ขึ้นหรือลง ณ สถานที่ใด ให้เป็นคุณประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ประจำท้องที่
- (2) ผลพระคุณ ธ รักษา ปวงประชาเป็นสุขสันต์

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.18 หน้าและหลังคำว่า “ได้แก่” ที่ตามด้วยรายการ มากกว่า 1 รายการ

ตัวอย่าง

- (1) เครื่องล่อใจให้ติดอยู่ในโลก **ได้แก่** รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส
- (2) อาหารที่ช่วยป้องกันและต้านทานโรค **ได้แก่** โปรตีน เกลือแร่ และวิตามิน

2.19 หน้าและหลังคำ “เช่น” (ในความหมายว่า ยกตัวอย่าง)

ตัวอย่าง

ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล **เช่น** มนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก

****ยกเว้น** “เช่น” ที่มีความหมายว่า “อย่าง, เหมือน” ไม่ต้องเว้นวรรคทั้งหน้าและหลังคำ**

ตัวอย่าง

- (1) คำ ว. มีสี**เช่น**สีเขม่า, มีด.
- (2) ใจดำ**เช่น**กา

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.20 หน้าคำสันธาน “และ”, “หรือ” ในรายการ

ตัวอย่าง

- (1) ระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การสำรวจ การขนย้าย การจำหน่าย และ การส่งมอบน้ำตาลทราย
- (2) แล้วกัน (ปาก) ว. ออกเสียงแสดงความไม่พอใจ ตกใจ เสียใจ หรือ ประหลาดใจ เป็นต้น

****ยกเว้น** ถ้ามีเพียง 2 รายการ ไม่ต้องเว้นวรรค

ตัวอย่าง

- (1) ส่งเสริมสวัสดิการของครูและนักเรียนของโรงเรียน
- (2) เสียงสระทุกเสียงเป็นเสียงก้องหรือเสียงโฆษะ

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

2.21 หน้าคำ “เป็นต้น” ที่อยู่หลังรายการ

ตัวอย่าง

บ้านเป็นคำไทย เดิมหมายความว่าหมู่บ้าน ปัจจุบันยังมีคำให้เห็นอยู่ในชื่อตำบลต่าง ๆ มีบ้านหม้อ บ้านหมี่ บ้านไร่ บ้านนา บ้านบ่อ เป็นต้น

2.21 หลังคำว่า “ว่า” ในกรณีที่ข้อความต่อมาเป็นประโยค

ตัวอย่าง

จะสังเกตได้ว่า คนถนัดมือซ้ายมีน้อยกว่าคนที่ถนัดมือขวา

กรณีไม่เว้นวรรค

- ระหว่างคำนำหน้าชื่อกับชื่อ
- ระหว่างบรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ กับนาม หรือราชทินนาม
- ระหว่างคำนำหน้าชื่อที่เป็นตำแหน่งหรืออาชีพกับชื่อ
- ระหว่างคำนำหน้าชื่อที่แสดงฐานะของนิติบุคคล หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลกับชื่อ
- หลังเครื่องหมายไปยาลน้อย ในกรณีที่มีเครื่องหมายอื่นตามมา
- ทั้งหน้าและหลังเครื่องหมายยัติภังค์ ยัติภาค

กรณีไม่เว้นวรรค

■ ระหว่างคำนำหน้าชื่อกับชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) พระมหาสุทฺธิ สุทฺธิญาโณ
- (2) นายเสริม วินิจฉัยกุล
- (3) ท่านผู้หญิงพั้ว อนุรักษ์ราชมนเฑียร

■ ระหว่างบรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ กับนาม หรือราชทินนาม

ตัวอย่าง

- (1) หลวงวิศาลศิลปกรรม
- (2) สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

กรณีไม่เว้นวรรค

- ระหว่างคำนำหน้าชื่อที่เป็นตำแหน่งหรืออาชีพกับชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์
- (2) นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

- ระหว่างคำนำหน้าชื่อที่แสดงฐานะของนิติบุคคล หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลกับชื่อ

ตัวอย่าง

- (1) สมาคมข้าราชการพลเรือนแห่งประเทศไทย
- (2) โรงเรียนสตรีวิทยา

กรณีไม่เว้นวรรค

- หลังเครื่องหมายไปยาลน้อย ในกรณีที่มีเครื่องหมายอื่นตามมา

ตัวอย่าง

รถไฟเที่ยวจากกรุงเทพฯ-เชียงใหม่

- ทั้งหน้าและหลังเครื่องหมายยัติภังค์ ยัติภาค

ตัวอย่าง

(1) -กระฉ่ง ใช้เข้าคู่กับคำกระฉับ เป็น กระฉับกระฉ่ง

(2) ภาษาตระกูลไทย-จีน